

Udskriftsdato: 2. januar 2026

FOU nr 1982.84 (Gældende)

Tilbagebetaling af overskydende skat

Ministerium: Folketinget

Tilbagebetaling af overskydende skat

Fundet det beklageligt, dels at statsskattedirektoratet i en sag vedrørende spørgsmålet om forlods tilbagebetaling af overskydende skat efter kildeskattelovens § 55 ikke tog stilling til skatteyderens klage over manglende klagevejledning fra kommunens side, dels at sagens bilag var bortkommet to gange under sagens behandling i skattedepartementet.

Endvidere fundet det ønskeligt, om skattedepartementet under sin behandling af sagen havde været opmærksom på, at statsskattedirektoratet ikke havde taget stilling til klagen over manglende klagevejledning, og havde påtalt dette over for statsskattedirektoratet.

(J. nr. 1981-945-220)

A klagede over,

1) at skattedepartementet havde tiltrådt afgørelser fra Rødovre kommune og statsskattedirektoratet, hvorved hun havde fået afslag på sin anmodning om forlods tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55 af overskydende skat for indkomståret 1980, og

2) at hverken Rødovre kommune i sin afgørelse af 19. februar 1981 eller statsskattedirektoratet i sin (første) afgørelse af 31. marts 1981 havde vejledt hende med hensyn til yderligere klagemuligheder.

Endvidere klagede A over,

3) skattedepartementets behandling af sagen, herunder den tid, der medgik til departementets sagsbehandling.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A i skrivelse af 4. februar 1981 anmodede Rødovre kommune om forlods tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55 af overskydende skat for 1980. Til støtte herfor anførte A »uforudsete udgifter« og oplyste, at hun i 1980 havde betalt 42.182 kr. i skat. I selvangivelsen for 1980 havde A oplyst, at hun i 1980 havde haft en indkomst på 102.183 kr. og en skattepligtig indkomst på 97.183 kr.

I skrivelse af 19. februar 1981 afslog Rødovre kommune A's anmodning, »idet De ikke opfylder betingelserne i kildeskattelovens § 55«. Kommunen anførte i denne forbindelse, at »tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55 kan ske, når den overskydende skat udgør 20 pct. af slutskatten og mindst 1.000 kr. samt ved væsentlig indtægtsnedgang af varig karakter f.eks. som følge af ophør ved erhverv m.v., og hvor de økonomiske forhold i øvrigt er således, at tilbagebetalingen er af afgørende betydning«. Ifølge kommunens beregninger udgjorde A's slutskat for 1980 39.470,10 kr., og den overskydende skat udgjorde således - da A havde betalt 42.182 kr. - 2.711,90 kr.

I skrivelse af 24. februar 1981 påklagede A kommunens afgørelse til statsskattedirektoratet og anførte, at »da både min og i øvrigt hele landets økonomiske situation ikke er storslået, mener jeg ikke, at Rødovre kommune kan nægte mig mine penge«, at »2.700 kr er et væsentligt beløb for mig«, og at »vi står for at skulle lave nogle omforandringer på vores hus«. A tilføjede, at »jeg (mener) ikke, kommunen i sit afslag overholder sin informationspligt med hensyn til klageadgangen til statsskattedirektoratet, således at man henvises til at søge oplysning herom andetsteds.«

Efter at have indhentet en udtalelse fra Rødovre kommune meddelte statsskattedirektoratet A i skrivelse af 31. marts 1981,

»... at der fra statsskattedirektoratet er indhentet en udtalelse fra den kommunale ligningsmyndighed, der den 24. marts 1981 oplyser, at en foreløbig beregning udviser en overskydende skat på 2.712,00 kr. eller 7 pct. af sluskskatten.

Da betingelsen for førtidstilbagebetaling således ikke er opfyldt, idet det af øvrige oplysninger fremgår, at det ikke for Dem er af afgørende betydning økonomisk, at tilbagebetaling foretages før normalt tidspunkt, kan statsskattedirektoratet ikke imødekomme Deres anmodning og henholder sig til kommunens afgørelse.«

I skrivelse af 6. april 1981 rettede A på ny henvendelse til statsskattedirektoratet og anførte herved følgende:

»...

Da der af teksten i kildeskattelovens § 55 ikke fremgår beløbsgrænser for udbetaling, men det alene er et vurderingsspørgsmål, som af kommunerne fortolkes meget forskelligt, finder jeg det åbenbart urimeligt at afvente det i kildeskattelovens § 62, stk. 4, fastsatte tidspunkt for udbetaling.

For mig er 2.700 kr. et væsentligt beløb, hvorfor jeg på ny skal anmode om, at beløbet udbetales til mig før ordinær udbetalingstidspunkt.

Såfremt statsskattedirektoratet ikke kan imødekomme min anmodning, ønsker jeg at få oplyst, hvilken instans jeg videre kan klage til.

...«

I skrivelse af 23. april 1981 til A fastholdt statsskattedirektoratet sin afgørelse af 31. marts 1981, »da Deres skrivelse ikke fremkommer med nye oplysninger«. Statsskattedirektoratet sendte samtidig A kopier af de gældende bestemmelser i forbindelse med tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55 og orienterede hende om, at afgørelsen kunne påklages til skattedepartementet.

I skrivelse af 28. april 1981 påklagede A statsskattedirektoratets afgørelse til skattedepartementet og anførte herved i det væsentlige samme forhold, som hun havde gjort gældende over for direktoratet. Hun henviste videre til »afgørelse vedr. samme spørgsmål for indkomståret 1978, hvori statsskattedirektoratet giver både min mand og jeg medhold, her oversteg beløbet ej heller 20 pct. for min mands vedkommende og for eget ikke 1.000 kr.«

I skrivelse af 23. maj 1981 meddelte skattedepartementet A, at departementet havde modtaget hendes henvendelse den 1. maj 1981, men at sagens bilag beklageligvis var bortkommet. Departementet anmode- de hende herefter om telefonisk at rette henvendelse til departementet.

A rettede den 1. juni 1981 telefonisk henvendelse til skattedepartementet og sendte med en skrivelse af samme dato det manglende bilagsmateriale til departementet. Hun anmodede herved om hurtig behandling af sagen, »da jeg pr. 1/6-81 har lønnedgang, da min arbejdstid nedsættes«.

I skrivelse af 3. juni 1981 anmodede skattedepartementet statsskattedirektoratet om en udtalelse snarest belejligt.

Skattedepartementet modtog herefter en udtalelse af 25. juni 1981 fra statsskattedirektoratet, der indstillede, »at direktoratets afslag af 31. marts og 23. april 1981 fastholdes under hensyn til de af selvangivelserne foreliggende oplysninger om skatteydernes indkomst- og formueforhold, der fra 1978 til 1980 er væsentligt ændret«. Direktoratet tilføjede, at »vedrørende skatteydernes oplysning om nedgang i arbejdstid og lønindtægt skyldes dette egen ansøgning herom til Hvidovre kommunes skatteforvaltning«.

I skrivelse af 24. juli 1981 meddelte skattedepartementet A, at departementet ikke fandt grundlag for at ændre den af statsskattedirektoratet truffene afgørelse.

I klagen af 3. august 1981 til mig anførte A, at hun fandt det urimeligt, at »man kan nægte folk, iflg. § 55 i kildeskatteloven... at udbetale penge, som den enkelte skatteborger vitterligt har indbetalt for meget i skat«, at hun ikke fandt, »at de implicerede parter har overholdt sin informationspligt med

hensyn til klageadgangen, således at man henvises til at søge oplysning herom andetsteds«, og at hun fandt skattedepartementets behandling af sagen meget lang og uheldig. I sidstnævnte forbindelse anførte A, at sagen to gange var bortkommet under behandlingen i skattedepartementet.

I en udtalelse af 17. august 1981 i anledning af klagen til mig anførte statsskattedirektoratet,

»... at efter statsskattedirektoratets opfattelse har kommunen og statsskattedirektoratet ved sagens behandling og afgørelse fulgt de retningslinier, som er anvist i Meddelelser fra Statsskattedirektoratet, kildeskat 1977-4, og i SD-cirkulære 1977-11.

For så vidt angår det anførte om »den meget lange og uheldige sagsbehandling«, henvises til vedlagte datoliste, efter hvilken sagen i kommunen og statsskattedirektoratet synes ekspederet med rimelig hurtighed.

Det skyldes en ekspeditionsfejl, at direktoratet ikke ved skrivelsen af 31. marts 1981 til skatteyderen har angivet klageadgangen, men først ved skrivelse af 23. april 1981 anfører, at afgørelsen kan påklages til skattedepartementet.«

I en udtalelse af 6. oktober 1981 til mig henviste skattedepartementet til det af statsskattedirektoratet i udtalelsen af 17. august 1981 anførte, og bemærkede desuden følgende:

»Skattedepartementet kan for sit vedkommende bekræfte, at sagen har været bortkommet i skattedepartementet som anført i klagerens skrivelse.

For så vidt angår sagsbehandlingen i departementet henvises til vedlagte datoliste.

Skattedepartementet skal udtale, at man finder, at den trufne afgørelse om at undlade at efterkomme anmodningen om forskudsvis tilbagebetaling af overskydende skat er i overensstemmelse med kildeskattelovens § 55 og de retningslinier, der ved Meddelelser fra Statsskattedirektoratet, kildeskat, 1977-4, og SD-cirkulære, 1977-11, er givet for anvendelse af denne bestemmelse.

Man skal endvidere udtale, at sagsbehandlingen efter skattedepartementets formening ikke har været urimeligt langvarig, men at det er beklageligt, at sagen har kunnet bortkomme i departementet.

For så vidt angår den manglende klageoplysning henvises til ovenstående udtalelse fra statsskattedirektoratet.«

Rødovre kommune oplyste på telefonisk forespørgsel, at A i selvangivelsen for 1981 havde opgivet, at hun i 1981 havde haft en indkomst på 104.171 kr. og en skattepligtig indkomst på 99.171 kr.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»ad 1:

Bestemmelsen i kildeskattelovens § 55 har følgende indhold:

»Må det antages, at den allerede betalte foreløbige skat væsentligt vil overstige slutskatten med tillæg af eventuel overført restskat m.v. efter § 61, stk. 3, og efter fradrag af eventuel skattegodtgørelse som nævnt i § 67 A, stk. 1, og vil det virke åbenbart urimeligt at afvente det i § 62, stk. 4, fastsatte tidspunkt for tilbagebetalingen, tilbagebetales det beløb, som efter skattemyndighedens skøn er betalt for meget straks.

...«

Statsskattedirektoratet har senest i meddelelse nr. 4 af 19. august 1977 og i SD-cirkulære nr. 11 af 7. december 1977 givet nærmere retningslinier for, hvornår tilbagebetaling af overskydende skat efter kildeskattelovens § 55 skal finde sted. Det følger heraf, at tilbagebetaling skal finde sted, når de foreløbigt betalte skatter overstiger den forventede slutskat med mindst 20 pct. og med mindst 1.000 kr. Endvidere skal tilbagebetaling finde sted ved væsentlig indtægtsnedgang af varig karakter f.eks. som følge af ophør med erhverv m.v., eller hvor skatteyderens økonomiske forhold i øvrigt er således, at tilbagebetaling er af afgørende betydning for vedkommende.

Efter de foreliggende oplysninger må jeg lægge til grund, at Deres overskydende skat for 1980 udgjorde mindre end 20 pct. af sluskskatten. Afgørelsen af, hvorvidt der herefter forelå sådanne omstændigheder, som kunne begrunde, at forskudsvis tilbagebetaling alligevel skulle ske, beror på en skønsræssigt præget vurdering. En sådan afgørelse kan jeg efter de regler og den praksis, der gælder for min virksomhed, ikke kritisere, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Ved min gennemgang af sagen har jeg ikke fundet, at der foreligger sådanne omstændigheder, at jeg har grundlag for at kritisere de truffe afgørelser.

ad 2:

Det fremgår af statsskattedirektoratets meddelelse nr. 4 af 19. august 1977 om tilbagebetaling efter kildeskatteovens § 55, at »skatteyderen skal gøres bekendt med, at et eventuelt afslag kan påklages til statsskattedirektoratet, ...«. Rødovre kommune gav Dem ikke i forbindelse med afgørelsen af 19. februar 1981 den således foreskrevne vejledning med hensyn til klageadgang.

Efter min opfattelse er det beklageligt, at statsskattedirektoratet ikke i sine skrivelser af 31. marts og 23. april 1981 til Dem tog stilling til Deres klage over kommunens manglende klagevejledning og - i forbindelse hermed - henledte kommunens opmærksomhed på den i meddelelse nr. 4 af 19. august 1977 foreskrevne klagevejledning.

Jeg ville endvidere have fundet det ønskeligt, at skattedepartementet havde været opmærksom på det nævnte forhold og havde påtalt dette over for statsskattedirektoratet.

Jeg har gjort statsskattedirektoratet og skattedepartementet bekendt med min opfattelse og har desuden henledt Rødovre kommunes opmærksomhed på den i meddelelse nr. 4 af 19. august 1977 foreskrevne klagevejledning.

For så vidt angår det forhold, at statsskattedirektoratet i sin skrivelse af 31. marts 1981 til Dem ikke vejledte Dem med hensyn til klageadgangen til skattedepartementet, skal jeg udtale, at det er beklageligt, at statsskattedirektoratet på grund af en ekspeditionsfejl ikke gav Dem klagevejledning i skrivelsen af 31. marts 1981.

Jeg har gjort statsskattedirektoratet bekendt med min opfattelse.

ad 3:

Det fremgår af sagen, at skattedepartementet den 1. maj modtog Deres henvendelse af 28. april 1981, at departementet den 3. juni 1981 anmodede statsskattedirektoratet om en udtalelse, at direktoratet den 25. juni 1981 afgav en udtalelse til departementet, og at departementet herefter den 24. juli 1981 traf afgørelse i sagen.

Jeg finder ikke, at den tid, der således medgik til skattedepartementets behandling af sagen, i sig selv kan give anledning til kritik.

Efter det oplyste må jeg lægge til grund, at sagens bilag to gange bortkom under behandlingen i skattedepartementet, dels umiddelbart efter departementets modtagelse af Deres henvendelse af 28. april 1981, dels efter at departementet havde modtaget sagen tilbage fra statsskattedirektoratet.

Jeg må naturligvis være enig med skattedepartementet i, at det er beklageligt, at sagens bilag kunne bortkomme under behandlingen i departementet.

...«